

Preek over Genesis 13 (avondmaalsviering): Gelukkig de zachtmoedigen...

Voorzang: Psalm 87
Votum en Groet
Zingen: Gezang 303, 1 en 2
Gebed om ontferming
Zingen: Gezang 303, 5
Kinderpraatje
Zingen: Kinderlied 29 (Wil je wel geloven...)
Gebed bij de opening van het Woord
Schriftlezingen: Genesis 13 en Hebrreeën 11,13-16
Zingen: Gezang 103, 2
Verkondiging van Genesis 13
Zingen: Gezang 51
Vorbereiding van de viering van het avondmaal
Geloofsbelijdenis
Zingen: Opwekking 318 (Eet het brood met Mij...)
Viering van het avondmaal
Zingen: Opwekking 27, 1. 2 en 3
Dankzegging en voorbeden
Collecte
Zingen: Psalm 84, 4 en 6
Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!
Vorige week begon ds. Strenght er nog de jeugddienst mee:
Hoe goed is het, hoe heerlijk als broeders bijeen te wonen!
Maar de herders van Abram en Lot vechten elkaar de tent uit.
Het is een oud verhaal, dat zich telkens weer herhaalt.
De geschiedenis van Gods volk, van de kerk,
is een geschiedenis van de ene broedertwist na de andere.
En in het oude stamland van Abraham bevechten zijn nakomelingen –
de zonen van Ismaël en van Jakob –
elkaar op leven en dood.
Wie als broeders samen horen kunnen het lang niet altijd goed met elkaar vinden.

Abram en Lot – hun ruzie is een luxeprobleem.
Het gaat hen beiden voor de wind.
Ze hebben zoveel dieren dat het land te klein is om bij elkaar te blijven wonen.
De herders van Abram en Lot liggen voortdurend met elkaar overhoop.
Ze willen allemaal het zelfde.
Water, gras, ruimte voor de dieren van hun meester.

En de Kanaänieten en de Perizzieten wonen ook nog in het land.
Natuurlijk – het is nog steeds hun land.
Abram en Lot trekken er rond als vreemdelingen.
Niet als bezitters.
Ze wonen in het beloofde land.
Maar het is nog niet hun eigendom.
Dus is er nog niet zoveel om te gebruiken voor hun vele dieren.

Abram hoort van het gekissebis.
En hij zoekt Lot op.
Dit kan zo niet! zegt hij.
Dit moeten we niet willen.
Zijn we broeders, of niet?
Als we niet in vrede samen kunnen leven, laten we dan in vrede uit elkaar gaan.

En hij komt met een voorstel.
Ze beklimmen een berg en zien het land aan hun voeten liggen.
Kijk eens, Lot, wat een uitgestrektheid!
Je hebt het voor het kiezen.

*Ga jij links, ga ik rechts – ga jij rechts, ga ik links.
Je zegt het maar, Lot!*

Bijzonder eigenlijk.
Abram kan nog geen centimeter grond van Kanaän zijn eigendom noemen.
Maar hij treedt op alsof hij al de bezitter is.
Met een royaal gebaar deelt hij akkers en velden en bronnen uit.
Je zegt het maar, beste neef!

Wat een aanbod van Abram!
Hij is de oudste.
Het land is hém beloofd – en niet aan Lot!
Maar hij laat Lot de eerste keus!
Hij doet een stap terug.
Hij neemt wel wat overblijft.
Lot krijgt van Abram carte blanche.
Het is alsof je een baan krijgt aangeboden.
Maar je mag helemaal zelf bepalen hoeveel je gaat verdienen.
En op welke voorwaarden.
Super!

Uit het verhaal valt op te maken dat ze met hun gezichten naar het oosten staan.
Dan is rechts het zuiden en links het noorden.
Maar Lot kijkt niet naar links of naar rechts.
Hij kijkt recht voor zich uit.
Naar het oosten.
Daar ligt een gebied – om van te watertanden!
Je gelooft je ogen niet – zo lieflijk, zo welvarend!
Lots hart begint heftig te kloppen.
Daar wonen – dat is het einde!
Een paradijs gewoon – als de tuin van de HEER.
Grazige weiden en rustige wateren.
Daar zal het hem aan niets ontbreken.

Ja, de verteller voegt een zinnetje toe, dat ons aan het denken zet.
Voordat Sodom en Gomorra door de HEER werden verwoest...
En even later: *de mensen daar waren slecht, ze zondigden zwaar tegen de HEER.*
De schone schijn bedriegt.
Grazige weiden, rustige wateren – maar het is een doodsvallei!
Lot gaat af op wat hij ziet.
Maar afgaan op wat je ziet is maar al te vaak kortzichtig.
Lot was al rijk.
Maar hij wilde nog rijker worden.
En daarmee zette hij het welzijn van zichzelf en zijn familie op het spel.
De volgende keer dat we hem tegenkomen ontvlucht hij Sodom.
En verliest hij zijn vrouw.

2

Lot is een waarschuwing voor ons.
Jezus zegt: *Ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen.*
Laten we op onze hoede zijn voor het welzijn van onze ziel.
We moeten alert zijn op wat ons in ons leven aanlokt als de Jordaanvallei.
Een baan, die ons schitterende kansen biedt.
Maar die ons zo in beslag neemt dat er weinig tijd overblijft voor God.
Een levenspartner met wie we gelukkig denken te worden.
Maar hij of zij heeft niets met God.
En van lieverlee raak je zelf God ook steeds meer kwijt.
Elk weekend lekker stappen en genieten van het uitgaansleven.
Wat kan het leven mooi zijn.
Maar de kerkgang schiet er steeds meer bij in.
Jezus zegt: *Wat heeft een mens er aan de hele wereld te winnen als hij er het leven bij inschiet?*

Lot heeft op een belangrijk keerpunt in zijn leven de verkeerde keus gemaakt.
Er zijn beslissingen, die ons de rest van ons leven achtervolgen.
Nemen we zulke beslissingen biddend?
Of gaan we af op wat ons voordelig lijkt?
Wat ons aantrekt als het paradijs – de tuin van de HEER?
Zetten we zulke stappen in geloof?

Lot vertrekt.
En Abram blijft achter.
Het laatste beetje familie dat hij nog heeft ziet hij uit zijn leven verdwijnen.
Weer een band, die wordt losgemaakt.
Heeft hij zijn kansen vergooid?
Is voor hem het overschot der goddelozen?

Maar dan is er plotseling weer de stem van de HEER. 3
Kijk eens goed om je heen – naar het noorden, het zuiden, het oosten, het westen.
Alles wat je ziet zal van jou en je nakomelingen zijn!
Zo spreekt God op een bijzonder moment.
Abram heeft zijn geloof getoond.
In vertrouwen op Gods belofte kan hij Lot de keus laten.
Het vertrouwen op Gods zegen maakt hem grootmoedig.
Hij hoeft zichzelf niet te handhaven.
Hij kan zichzelf ontspannen wegcijferen en de beste kansen laten schieten.

En dán hoort hij weer de stem van God.
Lot heeft gekozen wat voor ogen is – het zichtbare, het tastbare.
Je weet wat je hebt en niet wat je krijgt.
Eerst zien – en dan geloven.
Lot kiest het zekere voor het onzekere.

Maar Abram gaat voor de zegen van God.
En op dit geloof volgt het zien!
Kijk om je heen, Abram!
En doorkruis het land in zijn volle lengte en breedte.
Elke centimeter van dit land geef Ik jou en je nakomelingen.
Zo vrijgevig Abram was voor Lot, zo vrijgevig is God voor Abram.
Door zich weg te cijferen voor Lot komt Abram niets tekort.
Integendeel, hij krijgt het beste deel.
Dat belooft God.
Opnieuw.
Abrams leven wordt niet beheerst door anderen.
Abram wordt niet beheerst door zijn verlangen niet te kort te komen.
Integendeel, zijn leven krijgt een ongelooflijk perspectief. 4
Dit is echte vrijheid.

Aan het slot van het hoofdstuk zien we Abram een altaar bouwen.
Het is het tweede altaar dat hij bouwt.
Hij had er ook al één gebouwd in Betel, lezen we in vs. 4.
En ongetwijfeld roept hij ook bij dit altaar de naam van de HEER aan.
Zoals dat is begonnen met Enos, de zoon van Set (c. 4,26).

Door een altaar te bouwen vernieuwt Abram zijn geloof.
Hij heeft nog niets van wat God beloofd heeft.
Hij heeft alleen nog maar beloften.
Hij heeft alleen nog maar toekomst!
In het hier en nu is daarvan nog maar weinig verwerkelijkt.
Maar Abram richt zijn blik op die beloofde toekomst en roept de HEER aan.
Hij stelt zich niet.
Hij weet zich op doorreis.

Hij is een pelgrim.

Geloven is telkens opnieuw stappen zetten.

Geloven is in beweging blijven.

Niet de haringen van onze tent vast in de bodem van deze wereld slaan.

Maar telkens weer de tent opbreken en verder reizen.

Dat geldt ook voor u en voor jou en voor mij.

Dat is wel een opgave, vindt u niet?

Het valt niet mee een pelgrimshouding aan te nemen als het leven hier goed is.

Als we jong en gezond zijn.

Tot over onze oren verliefd op een leuke jongen, een lief meisje.

Om dan aan de toekomst van Gods Koninkrijk te denken.

Als onze kinderen gezond zijn en ons huwelijk gelukkig.

Als het lekker gaat op ons werk en met onze carrière.

Als ons een goed pensioen wacht en we fijne reizen kunnen maken.

Dan valt het niet mee om op de toekomst gericht te zijn.

Ja, als je wanhopig bent – ziek, arm, in de steek gelaten, alleen achtergebleven...

Als je huwelijk op de klippen is gelopen en je kinderen niet meer naar je omkijken –

dan, ja dan kun je misschien nauwelijks wachten tot Jezus terugkomt.

Stappen zetten in geloof – dat is leven als een pelgrim.

Altijd.

Niet alleen als het je slecht gaat.

Ook als het je goed gaat.

Leven als een pelgrim.

Het oog gericht op de toekomst.

Dan kun je dingen over je kant laten gaan.

Dan kun je de harde dingen van het leven of wat anderen je aandoen relativiseren.

Dan kun je in conflicten de minste zijn en je leven in Gods hand leggen.

Had het huidige Israël maar wat meer van de houding van zijn stamvader.

Abram bouwde een altaar en riep de HEER aan.

Wij vierten avondmaal en roepen de HEER aan.

En wij verheugen ons op de vervulling van al Gods beloften.

Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

AMEN.

08-10-2006